

Prometheus

Et månedligt nyhedsbrev fra Schiller Institutet

årgang 19 nr. 8

august 2007

SÅ KOM ULVEN

Læsere af Prometheus ved, hvad det er for en ulv, der er tale om. Det samme gør alle, der gennem de seneste to årtier har haft kontakt med Schiller Institutet. Er der nemlig én ting, vi er kendte for, så er det vore uophørlige advarsler om, at det internationale finans- og betalingssystem en dag vil bryde sammen. Helt tilbage i foråret 1987 fik danske landmænd stukket et flyveblad i hånden, når de kom til dyrskuerne, hvor vi advarede om et kommende børskrak til oktober. Det fik vi som bekendt ret i. Ti år senere var det kriserne i Asien og Rusland, der fik folk til at sige: »Åh, det er jer med finanskuppet«, når vi tog ordet under debattmøder. Ved kommunalvalget i København i 2005 stillede Schiller Institutets formand, Tom Gillesberg, selvfølgelig op med en valgplakat, der bar overskriften: »Når Boblen brister ...«. Det forsøgte formiddagsbladet BT at pege fingre af. Vælgerne kunne da ikke forstå fine ord som »derivater« og »et nyt Bretton Woods«. Måske ikke, men tiden er inde til at få dem lært i en fart, for nu har ulven bidt hul i boblen.

De første dage af august kostede de danske aktieejere og pensionselskaber et hundrede milliarder kroner. Det lyder dramatisk. Men det er kun toppen af isbjerget. Under overfladen er selve finans- og betalingssystemet i hastig opløsning. Sammenbruddet af den amerikanske boligboble har efterladt en gældsbyrde af et omfang, ingen kan overskue. Derfor vakler tilliden i finansverdenen. Bankerne stoler ikke længere på hinandens betalingsevne. Ikke engang et hurtigt skud af fhv. føderalbankchef Alan Greenspans gammelkendte mirakelkur, friske penge fra centralbankernes seddelpresse, kunne dulme nerverne. Angst har erstattet grådighed. Systemet er brudt sammen.

Det er så her, et nyt »Bretton Woods« kommer ind i billedet. Den fhv. demokratiske præsidentkandidat Lyndon LaRouche har foreslået, at USA, Rusland, Kina og Indien mødes for at sætte betingelserne for et nyt internationalt finans- og betalingssystem. De repræsenterer næsten halvdelen af Jordens befolkning, og i en fælles alliance udgør de den bedste sikring af fremtidig fredelig sameksistens. Og tiden er inde for en sand revolution. Lad suveræne nationer samarbejde i varetagelsen af det almene vel.

Schiller Institutet har desuden foreslået, at store infrastrukturprojekter skal udgøre den konkrete, fysiske kerne i et nyt globalt økonomisk samarbejde. Og »Navlen« skal være en tunnel under Beringstrædet. Det holder vi en konference om i Tyskland til september. Herhjemme fortsætter vi den succesrige kampagne for en Kattgatbro og en magnettoglinie mellem Århus og København. Den vil blive fulgt af et dansk og internationalt magnetognet, der sammen med de nye broer vil være udgangspunktet for de næste 50 års dansk infrastruktur.

FINANSSYSTEMET ER BRUDT SAMMEN!

Mandag den **30. juli** tog sommerens uendelig strøm af katastrofemeldinger fra den internationale finansverden en ganske alvorlig drejning, da den tyske industri kreditbank **IKB** bekræftede længere tids rygter om alvorlige tab på det kriseramte amerikanske marked for højrisiko-realkreditobligationer, der er baseret på de såkaldte »**subprime-lån**«, boliglån uden sikkerhed. Hovedparten af de **12,7 mia. euro**, som banken havde skudt ind i disse højrisiko-obligationer gennem en lille hedgefond i **Delaware** kaldet **Rhineland Funding**, var tabt, og derfor måtte den gamle hæderkronede statsbank, **Kreditanstalt für Wiederaufbau**, som ejer **38%** af IKB, sammen den tyske bankforskringsfond skyde **8,1 mia. euro** ind for at forhindre et regulært bankkrak. **Jochen Sanio**, chef for det tyske finanstillsyn, **BaFin**, kaldte det for »den første store bankkrise siden **1931**« (med henvisning til krakket af **Darmstadt Nationalbank** i **juli 1931**, som for alvor bragte den økonomiske depression, der var opstået i kølvandet på børskrakket på **Wall Street** i **oktober 1929**, til **Europa** -red.).

Med krisen i IKB, der er en vigtig långiver til op mod **30%** af de største tyske industrivirksomheder, har efterdønningerne fra sammenbruddet af boblen på det amerikanske boligmarked i **2006** nu altså også bredt sig til Europa. Men det var ikke den eneste dårlige nyhed den **30. juli**. I **Australien** og **New Zealand** styrtedykkede valutakurserne med henholdsvis **4,1** og **6,1%**. Begge lande har med deres relativt høje renteniveauer været blandt de internationale storbankers fortrukne investeringsmål, når gigantlån i japanske yen, med en rente nær nul, skulle placeres med højst mulige afkast. Denne trafik, kaldet »**yen-carry-trade**«, har i mere end et årti været en af den internationale finansverdens vigtigste kilder til likvide midler. Men de seneste måneders voksende finansuro har gradvist tørret pengestrømmen ud, og den **30. juli** blev der endelig sat prop i »**yen-carry-trade**«.

Og de dårlige nyheder fra finansverdenen fortsatte med at vælte ind i de sidste dage af juli måned. Det kunne dog hverken chokere eller imponere den amerikanske økonom og fhv. demokratiske præsidentkandidat, **Lyndon LaRouche**. I en international pressemeddelelse den **31. juli** sagde han blandt andet: »Jeg er ikke særlig imponeret over det, der sker i dag. Hvorfor ikke? Fordi det allerede er sket. Systemet er allerede brudt sammen. Den udestående gæld, som står på bankernes bøger, vil aldrig blive betalt. Stakkels panikramte fjolser forsøger stadig at inddrive gælden, for blot at opdage at pengene slet ikke er der.«

LaRouche påpegede, at man skal se på krisens to yderpunkter: På den ene side afbrydelsen af »**yen-carry-trade**«, som betyder, at finansverdenen ikke længere har uanede mængder af gratis likvid kapital stående til rådighed, og på den anden side sammenbruddet af IKB, som afslørede, at der allerede nu mangler likvide midler til at dække tabene på det amerikanske boligkreditmarked (og alle de andre spekulative pyramidespil, der indgår i finansverdenens daglige omsætning på **flere tusinde mia. dollars** -red.). Samlet betyder de to begivenheder, at systemet allerede er brudt sammen.

Hvis der i slutningen af juli stadig havde været naive sjæle i finansverdenen, som tvivlede på Lyndon LaRouches beskrivelse af tingenes tilstand, så fik de lært det på den hårde måde i begyndelsen af august. Efter panikken omkring IKB

stod det klart, at tyske og europæiske banker og finansinstitutioner er langt mere indsyldt i krisen på det amerikanske højrisiko-realkreditmarked, end man overhovedet havde forestillet sig. Tidligt om morgenen torsdag den **9. august** opstod der rygter om, at endnu en tysk bank var kommet i alvorlige vanskeligheder på grund af tab på det amerikanske obligationsmarked, og at den tyske forbundsbank derfor havde indkaldt til krisemøde. Rygterne ville desuden vide, at det drejede sig om en af verdens største banker, **WestLB**, der gennem sin egen hedgefond, **Bridgewater**, har godt **20 mia. euro** i klemme på det amerikanske obligationsmarked.

Her gik det internationale finanssystem i sort. I næsten tre timer var det umuligt at opdrive et lån eller en kreditlinje noget sted på kloden. Bankerne turde ikke låne en krone til hinanden, for ingen vidste, hvem der var solvente, og hvem der ikke var. Jo større og finere bank du var, dets mindre var din kreditværdighed. For braget ville blive proportionelt med din størrelse, hvis du krakkede. En af **Prometheus'** kilder i finansverdenen sagde, at det var det mest skræmmende, han nogensinde havde oplevet.

Den tyske forbundsbank måtte i hast udsende en pressemeddelelse, der erklærede, at det omtalte møde drejede sig om IKB, ikke WestLB, og først på eftermiddagen stillede **Den europæiske Centralbank, ECB**, en kreditlinje på **94 mia. euro** til rådighed for de banker, der måtte have akut behov for kapital (til sammenligning stillede ECB »blot« **63 mia. euro** til rådighed den **11. september 2001** -red.). Den følgende dag åbnede ECB op for yderligere **61,5 mia. euro** til bankerne, og i **Danmark** erklærede **Nationalbanken** sig rede til at lette på penge kassens låg, hvis krisen for alvor krøb ind over grænsen. I **Asien** åbnede centralbankerne for sluserne for at forhindre panik. Alligevel faldt aktiemarkederne som ænder i jagtsæsonen. Det samme var tilfældet på Wall Street i **New York**, hvor **Den amerikanske Føderalbank** hele tre gange i løbet af fredagen måtte hælde milliarder af likvide midler i markedet for at undgå en regulær nedsmeltning. Et lille minus på **Dow Jones-indekset** blev det til, da dagen sluttede, men forude venter uger og måneder med panik.

Men hvorfor sker alt det her? I foråret forsikrede den amerikanske føderalbankdirektør, **Ben Bernanke**, ellers, at der ikke var nogen som helst fare for, at krisen på det amerikanske højrisiko-obligationsmarked ville brede sig til almindelige banker eller den øvrige finansverden. Ved nærmere eftersyn er det nærmest ufatteligt, at en så højt betalt bankdirektør kan sige sådan noget sludder og vås.

Bernanke burde have vidst, at alle realkreditselskaberne straks viderebelånte de fremtidige indtægter fra obligationslånene hos hedgefonde ejet af de internationale banker, i form af kortfristede lånepapirer kaldet **Asset Backed Commercial Papers, ABCP**, eller i en lidt anden form, **Asset Backed Securities, ABS**. Med de løbende kontantindbetalinger fra huslånene (eller bil- og forbrugslån etc. -red.) som sikkerhed optog realkreditselskaberne og småbankerne kortvarige likviditetslån, typisk i bidder af **500.000 dollars**, med en løbetid fra en uge op til et år. Disse ABCP'er videresolgtes så af hedgefonde og banker, og på bare **tre-fire år** er dette særlige gældsmarked for kortfristede lån vokset fra nogle få hundrede milliarder dollars til **1.150 mia. dollars!** Samlet er det globale marked for alle typer kortfristede virksomhedslån nu oppe på **2.160 mia. dollars**, og det er blandt andet disse penge, LaRouche har advaret bankerne

om, at de lige så godt kan skyde en hvid pind efter. Og det er dette gældsmarked, der nu er ved at rive bunden op på finanssystemet.

I nogle tilfælde fungerer en ABCP-kontrakt som en »kommittet trækingsret« eller noget i retning af en skjult kassekredit. Det var tilfældet i forretningerne mellem IKB og hedgefonden Rhineland Funding, hvor sidstnævnte om nødvendigt kunne trække op til **12,8 mia. euro** hos IKB. Det tragikomiske med denne type ABCP er bare, at de indgår med en forventning om, at de aldrig indløses. Derfor havde IKB heller ikke de **12,8 mia. euro**, da Rhineland Funding stod og manglede dem. Og så var Fanden løs.

Ifølge *Prometheus*' kilder i finansverdenen holdes ABCP-kontrakterne uden for de tyske bankers almindelige bogføring, da det jo aldrig har været meningen, at de skal indløses. Derfor har finanstillstyret, BaFin, heller ikke været særligt nøjeregnende med, om bankerne rent faktisk har tilstrækkelig med kapital til at dække de ABCP'er, de har underskrevet. Ifølge finansportalen *Bloomberg.com* er der i dag **ca. 172,5 mia. dollars** i ABCP'er med en rullende forfaldsdato. De er lidt dyrere, men kan altså forlænges løbende. For rigtig mange af disse kortfristede gældskontrakter hedder førstkomende skæringsdatoer den **13. og 15. august**. Og for første gang nogensinde skal de forlænges i et gældsmarked i alvorlig krise. Den **15. august** er også kvartal-skiftedag for investorenes indskud i hedgefondene. Så det kan gå helt galt.

Den **11. august** gentog Lyndon LaRouche sin opfordring til den amerikanske regering, om at indkalde til et topmøde mellem de fire stormagter, **USA, Rusland, Kina og Indien**, med henblik på i fællesskab at udarbejde ret-

ningslinjerne for et nyt, internationalt finans- og betalings-system med efterkrigstidens **Bretton Woods-system** som forbillede. Samtidig advarede han om at centralbankernes »helikopter-politik«, hvor man billedligt talt sprøjter likvide midler ned over de håbløst bankerotte finansinstitutioner fra luften, kun vil resultere i én ting, nemlig en global gentagelse af hyperinflationen i **Weimar-Tyskland 1923**.

LaRouche gentog også, at forudsætningen for, at et sådant topmøde overhovedet kan finde sted, vil være, at vicepræsident **Dick Cheney** fjernes fra sit embede. Vicepræsidenten har under alle præsident **George W. Bush**'s seks år i **Det hvide Hus** repræsenteret den mest destruktive politiske faktor i USA's forhold til omverdenen, og det er en slet skjult hemmelighed, at han bag kulisserne fortsat arbejder ihærdigt for et snarligt militært angreb på **Iran**.

Et globalt finanssammenbrud kombineret med en ny krig i **Mellemøsten** kan vise sig at være mere end civilisationen kan bære. Derfor har **14** medlemmer af **Det italienske Senat**, på initiativ af **Schiller Instituttets** søsterorganisation i **Italien, Movisol**, sendt en opfordring til udvalgte medlemmer af **Den amerikanske Kongres**, og bedt dem støtte det lovforslag om en rigsretssag imod vicepræsident Dick Cheney, som kongresmedlem og demokratisk præsidentkandidat **Dennis Kucinich** har fremsat. Den **22. juli** lovede formanden for retsudvalget i **Repræsentanternes Hus, John Conyers**, at han vil sætte Kucinich's lovforslag på dagsordenen, hvis blot **tre** yderlige kongresmedlemmer stillede op som medunderskrivere. Siden har **ni** repræsentanter skrevet under, så første skridt til en rigsretssag mod Cheney kan være lige om hjørnet.

SCHILLER INSTITUTTET I WASHINGTON

Den **20.-24. juli** bragte **Michelle** og **Poul Rasmussen** fra **Schiller Instituttets** kontor i **København** den danske kampagne ind i den amerikanske hovedstad **Washington**. Og selv om alting sædvanligvis er større og bedre i **Amerika**, så vakte Schiller Instituttets succesrige kampagne for en direkte magnetoglinje mellem **Århus** og **København** via en ny **Kattegat-forbindelse** stor beundring og begejstring. Et projekt af den størrelsesorden ville heller ikke være en lille sag i **USA**.

Det fremgik klart af tre møder med politiske rådgivere i **Den amerikanske Kongres**. Her var man meget imponeret over den igangværende politiske debat i **Danmark** om fremtidens nationale infrastruktur. Og man var utilsløret misundelig på Schiller Instituttets slagkraftige kampagne. En rådgiver til en senator fra den amerikanske østkyst var især begejstret for Schiller Instituttets kampagneaviser, og gav udtryk for, at han savnede en lignende masseorganisering for infrastruktur i **USA** (det var før sammenbruddet af broen i **Minneapolis -red.**).

Der var også stor interesse i Schiller Instituttets internationale kampagne for en tunnel under **Beringstrædet**, som et centralt og fysisk led i et tættere og fredsskabende samarbejde mellem de fire stormagter **USA, Rusland, Kina og Indien**, som **Lyndon LaRouche** har foreslået.

To repræsentanter for **LaRouches Ungdomsbevægelse, LYM**, var med på møderne i Kongressen. De bragte LaRouches intensive kampagne for en afsættelse af vicepræsident **Dick Cheney** ind i diskussionerne, og Michelle og Poul Rasmussen fik dermed et førstehåndsindtryk af, hvor stor den politiske utilfredshed med Cheney er i **Washington**, selv langt ind i republikanernes egne rækker.

Den **21. juli** var Michelle og Poul Rasmussen gæster på radioprogrammet *The LaRouche Show*, der sendes direkte fra **Leesburg, Virginia**, og kan høres overalt i verden via internettet. Man kan stadig høre udsendelsen på:

http://larouchepub.com/radio/archive_2007.html. Se mere på <http://www.schillerinstitut.dk/senesteny.htm>.

Michelle og Poul Rasmussen sammen med Paul Marino (t.v.) fra LaRouches Ungdomsbevægelses kontor i Washington efter et møde med politiske rådgivere for Transport og Infrastrukturkomiteen i Repræsentanternes Hus.

GENOPBYGNING AF INFRASTRUKTUR

Kort efter de vestlige regerings beslutning om at afkoble den amerikanske dollar fra guldet den **15. august 1971**, og dermed i realiteten opløse det finanssystem, som var blevet etableret på en regeringskonference i **Bretton Woods, USA**, i **1944**, advarede **Lyndon LaRouche** om, at man nu havde taget første skridt til at afmontere alle efterkrigstidens økonomiske fremskridt, som havde haft deres rod i præsident **Franklin D. Roosevelts** berømte genopbygningsprogram »**New Deal**«.

»Nej, nej«, lød fra det fra finansverdenen i **City of London**. »Ved at liberalisere bank- og finanssektoren over hele kloden, kan den private finanssektor i fremtiden frit generere masser af kapital, som så kan investeres i f.eks. infrastruktur«.

Javel, men sådan fungerer virkeligheden bare ikke. Den afregulerede og globaliserede finansverden producerer ganske vist masser af penge, men de går til spekulation, ikke infrastruktur. Sådan har erfaringerne været gennem alle de forløbne **36 år**. Og det har haft sine konsekvenser.

Den **1. august** brød en motorvejsbro over **Mississippi-floden** sammen i storbyen **Minneapolis, Minnesota**, midt i myldretiden. Ved et mirakel mistede »kun« **seks** mennesker livet. Det skyldtes, at halvdelen af broens **otte** vognbaner var lukkede pga. reparationsarbejde. En sikkerhedsundersøgelse havde nemlig afsløret, at broen var i »strukturmæssig dårlig stand«. En betegnelse som broen i Minneapolis deler med **25%** af USA's **590.750** broer. Og der står **756** broer af nøjagtig samme konstruktion rundt om i landet.

Millioner af amerikanere kan ikke forstå, at et rigt land som USA ikke kan finde pengene til at genopbygge **New Orleans** efter den tropiske orkan **Katrina**, der knuste byen den **2. august 2005**. Man kan heller ikke forstå, at veje, broer og jernbanelinjer lige så langsomt får lov til at forfalde. I store dele af USA kan man overhovedet ikke tage noget længere. Linjerne er nedlagte, og sporene er rustet op. Offentlige skoler og hospitaler ligner for det meste noget, der hører hjemme i **Den tredje Verden**. Samtidig er den amerikanske industri ved helt at uddø. Forbrugsvarerne importeres fra arbejdslejlignende komplekser syd for grænsen i **Mexico** eller fra **Kina** og **Fjernøsten**. Stålinstrien er stort set væk. Om ikke ret længe følger den engang så stolte amerikanske automobilektor.

I **juni 2006** offentliggjorde LaRouches politiske aktionskomité, **LPAC**, et omfattende lovforslag til genopbygning af den amerikanske industri og infrastruktur gennem bl.a. en omlægning af den amerikanske automobilektor, så den kunne spille en ledende rolle i udviklingen af helt nye brintbil-typer og deltage i opbygningen af moderne kollektiv transportinfrastruktur, herunder landsdækkende magnetoglinjer.

Den **23. januar 2007** blev LaRouches infrastrukturplan så fremlagt på en offentlig høring i finansudvalget i **Repræsentanternes Hus**. Intet skete. Men nu, efter sammenbruddet af broen i Minneapolis, kan kravet fra befolkningen om massive investeringer i den offentlige infrastrukt-

ur ikke længere ignoreres. Derfor genfremsætter LaRouche sit forslag fra **2006**.

De vigtigste punkter i LaRouches genopbygningsprogram er følgende: **1)** Oprettelsen af en **National Infrastrukturbank**, der med kreditter til en rente på mellem en og to procent skal tilvejebringe de mange milliarder en genopbygning vil koste. Forbilledet skal være den form for infrastrukturfinansiering, som præsident Franklin D. Roosevelt iværksatte under »New Deal«. **2)** En **Økonomisk Genopbygningslov**, der skal specificere de store infrastrukturprojekter, der skal gennemføres på nationalt niveau, såsom kraftværker, dæmninger, kanaler og sluser m.m., samt de projekter, der også vil have militær betydning, som f.eks. havneanlæg og lign. Loven skal også gøre det muligt at indrulle store dele af den arbejdsstyrke, som nu går ledig i det gamle industri-bælte, til beskæftigelse i helt nye industri- og udviklingsprojekter. **3)** Andre økonomisk lovforslag. Der ligger allerede en lang række lovforslag til behandling i Kongressen, som – hvis de hastebehandles – hurtigt kunne reetablere dele af den offentlige infrastruktur. Der er bl.a. et tværpolitisk forslag fra demokraten **Dennis Kucinich** og republikaneren **Steven LaTourette**, som vil gøre det muligt for delstater og kommuner at låne til meget lave renter til lokale infrastrukturprojekter. Et forslag fra demokraten **John Conyers** om en landsdækkende offentlig sygeforsikring, der inkluderer et budget for offentlige investeringer i sygehuse og anden infrastruktur i sundhedsplejen, har nu **76** andre medlemmer af Repræsentanternes Hus som medunderskrivere. Der er et lovforslag om oprettelse af et **Nationalt Infrastrukturkorps**, der kan skaffe unge arbejdsløse ansættelse ved infrastrukturgenopbygning. Og der ligger et flere år gammelt forslag fra den republikanske senator **Arlen Specter** om millioninvesteringer i udviklingen af amerikanske magnetoglinjer.

SCHILLER INSTITUTT-KONFERENCE

Den **15.-16. september** afholder **Schiller Institut** en stor international konference i **Tyskland** med overskriften: »*Den eurasiske Landbro bliver til virkelighed! – En ny verdensorden for fred gennem udviklingskorridorer*«.

Konferencens hovedtema bliver de økonomiske og politiske perspektiver af et internationalt samarbejde omkring etableringen af en fast forbindelse over **Beringstrædet**. **Lyndon LaRouche** har kaldt **Beringstræde-projektet** for »navlen« i en ny økonomisk verdensorden, hvor et omfattende internationalt samarbejde om store infrastrukturprojekter skal integrere de eurasiske og nord- og sydamerikanske kontinenter. Centralt i en sådan ny økonomisk verdensorden vil være et tæt politisk samarbejde mellem de fire stormagter **USA, Rusland, Kina** og **Indien** omkring etableringen af et nyt internationalt finans- og betalingssystem. Og Schiller Instituttets konference kommer til rette tid. Det nuværende finanssystem undergår i disse dage et yderst dramatisk sammenbrud.

For flere oplysninger om Schiller Instituttets konference ring: **35 43 00 33**.

Prometheus udgives hver måned af **Schiller Institut**, Sankt Knuds Vej 11 kld., 1903 Frederiksberg, tlf: 35 43 00 33, Konto: 1551-0005648408, Giro: 564-8408, si@schillerinstitut.dk, www.schillerinstitut.dk. *Prometheus* er en videreførelse af **Agro-Nyt** (marts 1989 – oktober 2004). Redaktion: Poul Rasmussen (ansvh.), Tom Gillesberg, Percy Rosell og Executive Intelligence Review. Abonnement: 1 år: 2.000 kr. – 6 mdr.: 1.000 kr. – 3 mdr.: 600 kr. *Eftertryk kun tilladt med kildeangivelse.*

ISSN: 1604-2840 *Egettryk*